

հուն ասես՝ նորա միտքն այս է, թէ մէկ մի ի մերայոց նստի, թո՛ղ քաղաքս աւելի և զու լինաս պարտական. և զայլ մանր մասնարար Սաչատուր կաթուղիկոսն մի ըստ միտքէ բերանով պատմէ հրամանացոյ: Այլ խորհեա՛ և հոգս մեծ արա՛ զաթուղ, յոր կոչեցար՝ թէ որո՛վ հնարիւք հնացուցանես զչէնդ. ահա՛ մարդ չի մնաց, ո՞վ հոգայ և ցաւի, զի երթեալ զաղարեսցես ի տեղիդ իբրև ջահ ի վերայ աշտանակի, մխիթարելով զեկեալս առ քեզ, որպէս սովորն ես: Այլ և ի վերայ այսց, ո՞վ Տէր իմ, և զայս լու՛ւր, զի ահա Յովսէփ վարդապետն ես այնպէս հարկաւոր բան չունի ի տեղս, որ քեզ օգուտ և տանս դորձ արտացէ. արդ եթէ զգա առաքեացես յաշխարհն թրակայ կամ յիզմիրոյ մինչ Ղալսէրի, կամ ի Լեհաց առն, զի երթեալ նըւիրակեսցէ, յոյժ բարւոք լինի. զի ահա տեսնեմք որ յաջողակ մարդ մի է և ձեռացն դորձ յառաջ գայ: Ահա՛ այնքան փողոյ այլ թափեցար և սրացաւ նըւիրակ այլ չունիս և եղողքն մինչև ցայժմ բանի մի այլ չբերին ի պահամ (?). լինի թէ սա մէկ օգուտ և շահ մի անէ և լաւ ծառայութիւն մեծանձնութեանդ և սուրբ տանն: Ահա՛ ես ինքնին երաշխաս որ ամենայն պարկեշտութեան սորա. այս մինն թո՛ղ վասն իմ առաքեա և աղօթեսցուք, միթէ Աստուած իւրն օգնական լիցի. և զով կամիս առաքեա ի Պուրսա, բայց թէ զներսէս եպիսկոպոսն առաքես, հետ քաղաքացոցն լաւ վարի: Ողջ լի՛ր աստուածային շնորհիւն ի պարձանս ամենայն հաստանեաց:

Եւ արդ ի սոյն ոճ և յիզձ մեծու փափագանօք ամենայն բարեկամք ողջունիւ երկրպագութիւն մատուցանեն զարշապարիդ, ընկալցիս զգրեալս իմ, աղաչե՛մ: Եւ զմեզ հարցանեա՛ կամք ի մերձ Սարգիս վարդապետին(*), ոչ թէ վասն փառասիրութեան և կամ ի մարդկանէ փաստ որսալոյ, սակայն ծածկագիտին յայտնի է, որ զինքն շահելու և կառավարելոյ յաղաղաւ. քան զի հրամանուցդ հարազատ որդի է, մանաւանդ օրինաց և կանոնաց ջատագով և վրէժխնդիր է. զի յորժամ սիրոյ և մխի-

թարանաց զիրդ ընթերցաւ, ի նոյն ժամայն ուխտու և երգամօր խոստացաւ՝ թէ զոր ինչ էֆէնտու կամք և խորհուրդն է, այնպէս վարիմ: Վասն որոյ երես ի գեանի եղեալ թախանձանօք խնդրեմ ի Տեսանէդ, որ զմեր աղերսանքն անտես չառնես. երբեմն երբեմն եթէ յատուկ գրիւ և եթէ հասարակաց զինքն մխիթարես, զսիրոյն օրհնութիւն և թշնամոյն սաստ, և պատիւ առցես, որ գնան զաղարին ի չարութենէն, զի այսքան արշաւել և ձեմել Արեւելցոց բաւական է. այսուհետ չեմք կորեր տեղի. զմեր քաշածն ի նոցանէ Սաչատուր կաթուղիկոսէն տեղեկացիր: Թէպէտ քաղաքս անաէր և առանց հովիւ չի լինար, բայց զիմ կարճամիտ խելօքս և ապտալ զունովս՝ ի սորանէ ի դատ լաւ մարդ չի լինար, զիրա մեր խօլին խօլայ և մեղի կարի օժանդակ է, զի որպէս ի գրի իւրում արձանացուցեալ ես, մէկ մի լինայ, որ մինչև ի մահ տիրէ, զի մի՛ այլ և այլս փոփոխելով ի ներքոյ պարտուց անկանին: Եւ խնդրեմ զայս միտս ի սրբաւեղ և ի խորհրդեանդ չի որոշես, որ քաղաքիս բազմամորս ժողովուրդն զքեզ օրհնող և վասն կենաց քոց աղօթող լինին, և զու վարձս ի Քրիստոսէ ընկալցիս: — ԹՎԻՆ ՌՃԺՎ (= 1664) և սեպտեմբերի ԺՎ. օրն չորեքշաբթի և յինն ժամուն, ի յԱպու Տաւութի քովս. հրամանուցդ սէլում ու քէլում կու մատուցանէ և հրամանուցդ հանապաղ զբարեկործութիւնդ կու պատմէ ի լսելիս ամենեցուն:

Հրատ.՝ Մ. Ե. Ն.

ԽՈՐՀՈՒՐԳ ԵՒ ԽՕՕՔ

Երբ կեղծիք արդարանալի բաւ մը չե սկարիւ համար, սեղի անարդարանալի և գորաւորիւ համար, որ սկարը խարելով զայն իր կորուսիւն կ'առաջնորդի:

*

Նենգաւոր մարդսմանուրեան շողովներուն անձնատու ըլլալ՝ քոյն խմել և ոսկեղեն բաժակի:

*

Չանգեք հանոյանալ, բայց յիշեցիք թե շոքորերը խարել է:

(*) Սարգիս Թէֆրեազցի՝ եկիցս պատրիարք Կ. Պոլսի, 1664-1665 եւ 1667-1670: Ծ. 2.